

Голові спеціалізованої вченої ради
Д 64.707.03 в Національному університеті
цивільного захисту України, доктору наук
з державного управління, професору
Домбровській С. М.

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора наук з державного управління,
професора Грень Лариси Миколаївни на дисертаційну роботу
Гриня Дмитра Володимировича «Використання соціальних мереж
в діяльності органів публічної влади», подану до захисту в
спеціалізовану вчену раду Д 64.707.03 в Національному
університеті цивільного захисту України на здобуття наукового
ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю
25.00.02 – механізми державного управління

Актуальність теми дисертації. Потреба у забезпеченні сталого розвитку України, гідного протистояння існуючим внутрішнім та зовнішнім викликам актуалізує питання побудови ефективної системи публічної влади на місцевому та регіональному рівнях. Як доводить провідний європейський досвід, це є можливим, з одного боку за умов налагодження дійової взаємодії між органами публічної влади та населенням, з іншого – активного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, які стали невід’ємною складовою розвитку сучасного суспільства. Саме тому реформа системи прийняття управлінських рішень, упровадження принципів прямої демократії на місцевому рівні та залучення до громадськості до вирішення місцевих проблем стають пріоритетом для української влади.

Відзначимо, що сьогодні кожен орган влади в Україні має свій сайт та (або) сторінку в соціальних мережах. Між тим, їх використання зводиться здебільшого до інформування громадян про свою роботу. При цьому

комунікаційний потенціал соціальних мереж майже не використовується.

Саме тому, дослідження проблем використання соціальних мереж в діяльності органів публічної влади, приділення уваги соціальним, політичним, інформаційним, правовим та іншим чинникам їх використання є своєчасним та назрілим. Про актуальність теми свідчить і увага, яка приділяється керівництвом держави процесам цифровізації та побудови сучасного інформаційного простору. Значущість і прикладний характер дисертаційного дослідження підтверджує й використання основних положень дисертації в науково-дослідній роботі «Публічне управління в умовах глобалізації» (0116U007246), що виконувалося кафедрою політології та філософії Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та практичних рекомендацій, сформульованих у дисертації. Основні положення й висновки дисертаційного дослідження відповідають чинним вимогам Міністерства освіти і науки України, що висуваються до дисертаційних робіт. У дисертації успішно досягнуто поставлену мету, що полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці практичних заходів щодо використання соціальних мереж в діяльності органів публічної влади.

Виходячи з поставленої мети? автор успішно вирішує комплекс наукових завдань, до яких, зокрема, належать такі, як, з'ясування змісту і сутності соціальних мереж як інструмента публічного управління; виявлення теоретичних засад використання соціальних мереж у діяльності органів публічного управління; узагальнення провідного закордонного досвіду та виявлення основних аспектів використання соціальних мереж в публічному секторі; систематизація правових засад використання соціальних мереж в діяльності органів публічного управління в Україні; дослідження сучасного стану використання соціальних мереж в публічному секторі в Україні; обґрунтування основних технологій щодо використання соціальних мереж в публічному секторі.

Для вирішення зазначених завдань і отримання необхідних результатів дисертант використовує низку наукових методів дослідження: узагальнення – для виявлення кращих закордонних практик діяльності органів публічної влади; класифікації – для визначення ключових аспектів використання соціальних мереж в публічному секторі; систематизації – для виявлення основних етапів еволюції правового забезпечення використання соціальних мереж в публічному секторі в Україні; соціологічного опитування – для визначення актуальних проблем розвитку кіберпростору та кібервзаємодії в публічному секторі України; моделювання – для розробки моделі використання соціальних мереж в діяльності органів публічної влади в Україні; аналізу та синтезу – для встановлення теоретичних засад використання соціальних мереж в публічному секторі.

Сформульовані дисертантом наукові положення, висновки та рекомендації достатньо обґрунтовані, підтверджені комплексним аналізом наукової та спеціальної літератури, значним масивом емпіричного та аналітичного матеріалу. В роботі широко використовуються розробки вітчизняних і закордонних вчених з питань використання сучасних інтернет-платформ в діяльності органів публічної влади, методичних підходів до їх оцінки та підвищення ефективності використання.

Структура дисертаційної роботи є логічною. Висновки за розділами та загальні висновки дисертації достатньо аргументовані та логічно сформульовані, ґрунтуються на проведеному дослідженні й отриманих результатах.

Наукове значення дисертаційного дослідження, достовірність і новизна наукових положень підтверджуються теоретичною обґрунтованістю вихідних позицій дослідження, апробацією його результатів під час проведення науково-комунікативних заходів. Достовірність результатів і рекомендацій, сформульованих у дисертації, базується на науковій методології і застосуванні сучасних прийомів проведення досліджень з державного управління.

До найбільш важливих результатів, що характеризують наукову новизну дослідження, належать такі:

- обґрунтовано і розроблено модель використання соціальних мереж в діяльності органів публічної влади, яка дозволять покращити он-лайн-взаємодію як між органами публічної влади, так і з громадянами (с.173);

- встановлено теоретичні засади використання соціальних мереж в публічному секторі, зокрема, запропоновано спиратися на концепцію «Government 2.0», яка націлена не тільки на цифровізацію публічної сфери, а й на розширення участі громадян в публічному управлінні, підвищення прозорості прийняття управлінських рішень та удосконалення міжвідомчого та внутрішньо організаційного співробітництва в публічному секторі (її переваги наведено на стор. 25);

- розкрито чинники використання соціальних мереж в публічному секторі, до яких віднесено соціальні (зростання потреб в інформації та комунікації, а також в участі у вирішенні публічних справ), економічні (соціальні мережі стали одним з найбільш прибуткових бізнесів, а також майданчиком для просування різноманітних товарів та послуг), технологічні (швидкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій), а також біологічні (стор. 26-39);

- узагальнено закордонний досвід щодо використання соціальних мереж органами публічної влади, зокрема, доведено, що на разі використовуються три основні стратегії: «забезпечення присутності», «стратегія залучення», «мережева стратегія» (стор. 62-63);

- показано еволюцію правового забезпечення використання соціальних мереж органами публічної влади в Україні, зокрема, на основі урахування технологічного та комунікаційного аспектів, виділено чотири етапи: початковий (1998 – 2008 рр.); сервісний (2008 – 2013 рр.); розвитку електронного урядування (2014 – 2018 рр.); упровадження концепції «Government 2.0» (2019 р. – й до сьогодні) (стор. 67-90).

У сукупності отримані наукові результати вирішують важливе науково-

прикладне завдання, що полягає в обґрунтуванні теоретичних засад, визначенні передумов та основних напрямів використання соціальних мереж в діяльності органів публічної влади в Україні.

Практичне значення одержаних результатів дослідження обумовлено їх прикладним характером, а також можливостями впровадження у практичну діяльність будь-якого органу влади в Україні. Висновки та пропозиції щодо використання соціальних мереж, сформульовані у дисертаційній роботі, можуть бути використані при розробці проектів і програм регіонального та місцевого розвитку, а також у навчальному процесі при підготовці, перепідготовці та підвищенні кваліфікації фахівців у сфері публічного управління.

Оцінка повноти викладення дослідження в опублікованих роботах. Теоретичні положення і практичні рекомендації, що сформульовані в дисертаційній роботі, достатньою мірою відображені в публікаціях автора, всі з яких, за винятком однієї, є одноосібними. Результати дисертаційного дослідження висвітлено в 8 публікаціях, серед яких 5 – у наукових фахових виданнях з державного управління.

Ідентичність змісту автореферату і основних положень дисертації. Аналіз змісту автореферату та дисертації підтверджує ідентичність структури, логіки викладання матеріалу, відповідність основних положень та висновків за розділами. Зміст автореферату дисертації, основних положень та висновків самої роботи є ідентичним. Оформлення дисертації та її автореферату здійснено відповідно до чинних вимог Міністерства освіти і науки України.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. Оцінюючи дисертаційне дослідження в цілому позитивно, можна зробити певні зауваження та вказати на деякі дискусійні положення роботи.

1. У науковій новизні роботи автор зазначає, що ним удосконалено визначення соціальних мереж в публічному секторі, які представлені інструментом реалізації публічної політики, платформою для інформаційно-

комунікаційних і соціальних технологій. Між тим інструмент – це предмет для виробництва, а платформа – це майданчик на якому такі інструменти застосовуються. Отже, визначення здається неточним.

2. У науковій новизні та висновках автор говорить про біологічні чинники використання соціальних мереж в публічному секторі. Однак у самій роботі не описується, яким чином ці чинники вплинули на поширення застосування соціальних мереж органами публічної влади.

3. Автор дуже часто в роботі використовує як синоніми органи публічної влади та органи публічного управління. Однак, доцільно було б обрати якесь одне формулювання.

4. У роботі недостатньо уваги приділено наукових розробках українських авторів за даною тематикою.

5. Висновки носять здебільшого теоретичний характер. У дисертації доцільно було б показати, яким чином результати роботи можна упровадити в діяльність конкретного органу публічної влади (з організаційної, правової, кадрової та інших сторін).

Але в цілому зазначені дискусійні положення та зауваження не знижують загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Загальний висновок по дисертаційній роботі. Дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням, що вирішує важливе науково-прикладне завдання – обґрунтування теоретичних засад, визначення передумов та основних напрямів використання соціальних мереж органами публічної влади в Україні.

Робота повністю відповідає вимогам, що ставляться до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління, а саме: в ній означена актуальність обраної теми дослідження, сформульовані наукові положення, висновки й рекомендації є обґрунтованими, достовірними, вони містять наукову новизну та готові до практичного використання. Зміст автореферату і дисертації є повністю ідентичними.

Виходячи з вищевикладеного, можна зробити загальний висновок, що

дисертаційна робота Гриня Дмитра Володимировича «Використання соціальних мереж в діяльності органів публічної влади», повністю відповідає чинним вимогам Міністерства освіти і науки України та «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І. А. Зязюна Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», доктор наук з державного управління, професор

Лариса ГРЕНЬ

Підпис професора Лариси ГРЕНЬ засвідчую

Вчений секретар НТУ «ХПІ»

Юрій ЗАЙЦЕВ